

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/47/2013
Identifikačné číslo spisu:	3013200244
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:3013200244.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa I., s miestom podnikania W., IČO: XXX XXX XX, proti odporcovi Mestu Prievidza, so sídlom Námestie Slobody 14, Prievidza, IČO: 318 442, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu z 30. januára 2013 č. s. 1.2-2539-2013/6933, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 02. apríla 2013 č. k. 26Sp/4/2013-13, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, z 02. apríla 2013 č. k. 26Sp/4/2013-13 v časti zastavenia konania p o t v r d z u j e .

V časti postúpenia veci napadnuté uznesene z m e ň u j e tak, že po právoplatnosti uznesenia bude vec p o s t ú p e n á Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 02. apríla 2013 č. k. 26Sp/4/2013-13 zastavil podľa § 104 ods. 1 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 246c ods. 1 (veta prvá) OSP, konanie o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. 30. januára 2013 č. s. 1.2-2539-2013/6933 a postúpil vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky ako orgánu príslušnému konať v tejto veci. Zároveň podľa § 146 ods. 1 OSP v spojení s § 246c (ods. 1 veta prvá) OSP vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodol tak s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenia sp. zn. 6Rks/9/2011 z 30. mája 2011, sp. zn. 5Rks/2/2011 z 10. októbra 2011, R 87/2012, R 88/2012 a ZS NS 5/2012) ako aj ustanovenie článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky definujúce rozhodnutie obce o správnom delikte a o uložení sankcie zaň ako individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to vzhľadom na právnu úpravu obsiahnutú v správnom poriadku až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov na základe žaloby postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.).

Krajský súd takto potom dospel k záveru, že odporca v danom prípade (t. j. pri prejednávaní iného správneho deliktu) nekonal pri výkone samosprávy, ale pri prenesenom výkone štátnej správy (aj keď to zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov výslovne neustanovuje). Preto podľa krajského súdu odvolacím orgánom proti rozhodnutiu obce je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, a tým je podľa zákona č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 263/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc jeho nezákonnosť. S poukazom na ustanovenie § 2, a § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2001 Z. z.“), § 1 a § 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) ako aj § 12 ods. 5 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 219/1996 Z. z.“ alebo „zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov“) uviedol, že mesto Prievidza prejednálo ako príslušný správny orgán správny delikt navrhovateľa ako fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie a s poukazom na ustanovenie § 58 ods. 1 správneho poriadku a § 27 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 369/1990 Zb.“ alebo „zákon o obecnom zriadení“) namietal, že žiaden osobitný predpis neustanovuje, že o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce o správnom delikte podľa zákona č. 219/1996 Z. z. rozhoduje Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Odhliadnuc od uvedeného vyslovil pochybnosti o postúpení veci Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, nakoľko takéto rozhodnutie je v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012 sp. zn. 8Rks/1/2012, podľa ktorého rozhodovanie o odvolaní obce o uložení pokuty za iný správny delikt podľa zákona č. 219/1996 Z. z. patrí do právomoci Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

S poukazom na ustanovenie § 250l a 250q OSP a § 65 správneho poriadku žiadal uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení na odvolanie namietal oprávnenosť uloženia pokuty a žiadal o jej zrušenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie je iba čiastočne dôvodné.

Podľa § 7 ods. 1, 2, 3 OSP v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, zakazuje sa predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie osobám mladším ako 18 rokov.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá porušila zákaz, obmedzenie alebo povinnosť uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a/ a b/, v § 2 ods. 2 a v § 3, môže uložiť obec pokutu od 5.000 Sk do 200.000 Sk (t. j. od 165,97 eura do 6.638,78 eura).

Zákondarca u obce (mesta, mestskej časti) rozlišuje medzi preneseným výkonom pôsobnosti štátnej správy a výkonom samosprávnej pôsobnosti obce (mesta, mestskej časti).

Podľa § 4 ods. 1, 2, 3, 4 zákona o obecnom zriadení obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnú pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce orgánmi obce, miestnym referendom, zhromaždením obyvateľov obce.

Obec pri výkone samosprávy najmä vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania, zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce, rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu, usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci, vytvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon, zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce, zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu, vytvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport, plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská, obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciú dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce, zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia, organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce, zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste, zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt, plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu, vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách, vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Podľa § 29a zákona o obecnom zriadení ak sa v tomto zákone alebo osobitnom predpise používa slovo "obec", rozumie sa tým aj mesto, ak z tohto zákona alebo z osobitného predpisu nevyplýva, že ich ustanovenia sa vzťahujú len na obec alebo len na mesto.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z., ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Ustanovenia § 2 zákona č. 416/2001 Z. z. obsahuje pôsobnosti, ktoré na jednotlivých úsekoch štátnej

správy prechádzajú na obce, pričom zo systematického a logického výkladu tohto ustanovenia ako aj z účelu zákona je nesporné, že pri rozhodovaní v sankčných veciach musí vždy ísť o prenesený výkon štátnej správy.

Na obec (mesto) možno zákonom preniesť niektoré úlohy štátnej správy, ak je ich plnenie týmto spôsobom racionálnejšie a efektívnejšie. Obec pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb vo veciach preneseného výkonu štátnej správy koná podľa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 5 ods. 1, 2 zákona o obecnom zriadení). V takomto prípade v zmysle § 27 ods. 1 predmetného zákona platí, že na konanie, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb rozhoduje pri prenesenom výkone štátnej správy obec, sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (t. j. správny poriadok).

Na tom nemôže nič zmeniť ani ustanovenie § 12 ods. 5 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, v zmysle ktorého sa všeobecné predpisy o správnom konaní sa vzťahujú na rozhodovanie o pokutách a na ukladanie sankcií podľa odseku 3, t. j. za porušenie zákazu požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky a sú povinné podrobiť sa orientačnej dychovej skúške alebo orientačnému vyšetreniu testovacím prístrojom na zistenie omamných alebo psychotropných látok mladistvou osobou do 18 rokov.

Je tomu tak preto, že rozhodnutie obce (mesta) ako orgánu verejnej správy o správnom delikte a o uložení sankcie zaň treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý má trestnoprávny charakter, pričom v oblasti administratívneho trestania a ukladania správnych sankcií princíp legality zaväzuje orgány verejnej správy, aby dôsledne dodržiavali premisu, že nikto nebude potrestaný inak, ako z dôvodu a spôsobom, ktorý stanovuje platný zákon. Trestnoprávny charakter administratívneho trestania judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva. Preto pri absencii procesného predpisu, ktorý by upravoval zásady správneho trestania, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona, pričom v administratívnom trestaní treba rešpektovať aj Rezolúcie Rady Európy a Odporúčania Výboru ministrov týkajúce sa rozhodovacej činnosti verejnej správy a ochrany práv jednotlivca, a to i napriek tomu, že nie sú súčasťou nášho právneho poriadku; ide predovšetkým o Rezolúciu Výboru ministrov č. (77) 31 o ochrane jednotlivca v súvislosti s rozhodnutiami správnych orgánov, Odporúčanie Výboru ministrov č. (80) 2 o správnej úvahe a Odporúčanie Výboru ministrov č. (91) 1 vo veciach administratívnych sankcií.

Podľa § 1 správneho poriadku tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, ako osobitný zákon, v žiadnom so svojich ustanovení priamo nevyklučuje aplikáciu správneho poriadku na konanie o ukladaní pokút a iných sankcií za iné správne delikty podľa predmetného zákona.

Podľa § 53 správneho poriadku proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

Z citovaného zákonného ustanovenia možno odvodiť zásadu dvojinstančnosti správneho konania, ktorá je ustanovená ako pravidlo.

Podľa § 250l OSP podľa tejto hlavy (t. j. tretej) sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Toto ustanovenie však nemožno použiť na konanie o inom správnom delikte podľa zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, keďže ten neustanovuje súdne preskúmanie neprávoplatného rozhodnutia o uložení pokuty, resp. sankcie.

Podľa § 58 ods. 1 správneho poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správnomu orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Takto potom o odvolaní proti rozhodnutiu obce (starostu obce, primátora obce) o inom správnom delikte rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov, a tým bolo podľa zákona č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov, ktoré o odvolaní rozhodovali do 30. septembra 2007 Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, alebo je ním iný orgán štátu (iné ministerstvo resp. okresný úrad) príslušný podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšie). Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 247 a nasl. OSP).

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade so svojou dnes už ustálenou judikatúrou (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 5Rks/2/2011, sp. zn. 6Rks/1/2011, sp. zn. 6Sžo/12/2011, sp. zn. 8Rks/1/2012 či sp. zn. 3Rks/1/2012) dospel k záveru, že pri prejednávaní iného správneho deliktu vystupuje obec v postavení správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), takže má v konaní postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, čo vyplýva z ustanovení správneho poriadku v spojení s ustanoveniami zákona o obecnom zriadení a o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje i na skutočnosť, že procesný postup preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy o uložení sankcie za iný správny delikt musí byť rovnaký ako pri preskúmaní priestupkov, inak by nemohla byť zachovaná rovnosť účastníkov konania (fyzických osôb a právnických osôb, resp. fyzických osôb - podnikateľov) a keďže podľa § 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „priestupkový zákon“) návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní, treba takýto procesný postup zachovať aj pri prejednávaní iných správnych deliktov.

V tejto súvislosti možno poukázať aj na záver Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 70/2010 zo dňa 01. novembra 2010, podľa ktorého „nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasností alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“(pozri k tomu aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07 z 01. júla 2008 - www.concourt.sk).

Konanie orgánov štátu v rozsahu zákona je ústavným príkazom obsiahnutým v ustanovení čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, uvedené ustanovenie súčasne určuje, že konanie orgánu štátu v rozsahu

zákonu sa musí uskutočňovať aj „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Podobne ako právomoci, tak aj spôsob konania orgánov štátu môže byť upravený len zákonom, pričom určuje spôsob konania orgánov štátu. Výklad citovaného ustanovenia čl. 2 ods. 2 ústavy a osobitne slovného spojenia „v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“ potvrdzuje, že ústavodarca predpokladal súbežné (súčasnú) splnenie oboch príkazov ústavných noriem v nej obsiahnutých. Príkazu ústavnej normy obsiahnutej v ustanovení čl. 2 ods. 2 ústavy preto nezodpovedá konanie orgánu štátu zákonom ustanoveným postupom, ktoré sa neuskutočnilo v rozsahu zákona.

Uvedenému nie je na ujmu ani stav, ktorý nastáva v prípade kompetenčných sporov medzi štátnymi orgánmi. Aj keď tieto spory rozhodujú súdy (čl. 126 Ústavy Slovenskej republiky, § 8a OSP), t. j. právomoc príslušného orgánu štátu uplatňovať štátnu moc v určitej (sporovej) otázke sa odvodzuje od rozhodnutia súdneho orgánu, ide o otázku, ktorá už bola zaradená do rozsahu právomoci štátneho orgánu zákonom a súdy iba spresňujú, do zákonnej právomoci ktorého zo sporových orgánov táto otázka patrí.

Okrem toho nemožno opomenúť, že riadny opravný prostriedok (odvolanie) v správnom konaní dáva odvolateľovi právo na preskúmanie jeho odvolania odvolacím správnym orgánom v celom rozsahu (§ 59 ods. 1 správneho poriadku), zatiaľ čo pri preskúmaní opravného prostriedku súdom v správnom súdnictve (§ 250l a nasl. OSP) je správny súd viazaný obsahom opravného prostriedku a rozhodnutie aj pri tzv. plnej jurisdikcii (§ 250i ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP) zásadne preskúmava iba v jeho medziach a na rozdiel od odvolacieho správneho orgánu správny súd doterajšie konane nedoplní ani neodstraňuje zistené vady. Tým by boli účastníci správneho konania pri uložení sankcie orgánom samosprávy v podstate ukrátení na svojich nielen procesných ale aj hmotných právach.

Pokiaľ ide o námietku odporcu, že príslušným orgánom na rozhodovanie o iných správnych deliktach podľa zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, do vecnej pôsobnosti ktorého rozhodovanie podľa tohto zákona patrí, a že nepatrí do vecnej príslušnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, najvyššiemu súdu z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis vyplynulo, že Mesto Prievidza rozhodnutím č. 1.2-2539-2013/6933 z 30. januára 2013 uznalo navrhovateľa vinným z iného správneho deliktu podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1. zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, ktorého sa dopustil tak, že dňa 23. novembra 2012 v čase okolo 20:00 hod. v prevádzkarni „Trojka“ na Hviezdoslavovej ulici v Prievidzi prostredníctvom svojej zamestnankyne I. dvakrát predal alkoholický nápoj 0,5 l piva mladistvému V., čím porušil ustanovenie § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1. zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a podľa § 12 ods. 1 tohto zákona mu uložilo pokutu v sume 166 eur.

Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 12 ods. 1 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov zveruje prejednanie a rozhodnutie vo veci iných správnych deliktov podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 1., v zmysle ktorého sa iného správneho deliktu dopustí ten, kto poruší zákaz predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie osobám mladším ako 18 rokov. Súčasne zákonodarca nevylúčil aplikáciu správneho poriadku na konanie o ukladaní pokút podľa predmetného zákona. Správny poriadok konanie o odvolaní ustanovuje v §§ 53 a nasl. zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov nezveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (teda obce v zmysle predmetného zákona) podľa tretej hlavy piatej časti OSP, teda preskúmať možno až právoplatné rozhodnutie v danej veci podľa druhej hlavy piatej časti OSP (§§ 247 a nasl.).

Zákon č. 219/1996 Z. z. neustanovuje orgán príslušný na výkon štátnej správy v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, a preto vzhľadom na zhora uvedené treba pri jeho určení vychádzať z vyššie citovaného ustanovenia § 58 ods. 1 správneho poriadku.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 219/1996 Z. z. zakazuje sa:

a) predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie:

1. osobám mladším ako 18 rokov,
2. osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,
3. v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,
4. na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína,
5. na verejných kultúrnych podujatiach určených pre osoby mladšie ako 18 rokov,

b) podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,

c) vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) orgánmi verejného zdravotníctva sú v rozsahu ustanovenom týmto zákonom:

- a) Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
- b) Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,
- c) regionálne úrady verejného zdravotníctva,
- d) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky,
- e) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- f) Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
- g) Slovenská informačná služba.

Ani zákon č. 355/2007 Z. z. explicitne neustanovuje právomoc konkrétného orgánu verejného zdravotníctva (§ 3 cit. zákona), ktorý je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých na úseku štátnej správy ochrany zdravia v prvom stupni rozhoduje obec. V zmysle § 57 ods. 46 cit. zákona Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d/ až g/ prejednávajú a v rozsahu svojej pôsobnosti ukladajú pokuty za iné správne delikty podľa tohto zákona.

Podľa § 19 ods. 1 písm. b/ zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre ochranu zdravia.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval názor odporcu, že na prejednanie odvolania v danej veci patrí do vecnej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky za správny. Vecná pôsobnosť Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pritom vyplýva nielen zo skutočnosti, že bol gestorom zákona č. 219/1996 Z. z., ale najmä z jeho úloh, ktoré plní na úseku ochrany zdravia (pozri k tomu bližšie napr. aj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Rks/1/2012 z 22. marca 2012 či sp. zn. 5Rks/3/2013 z 29. marca 2013- www.nsud.sk).

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne v časti, ktorou zastavil konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil a v časti postúpenia veci zmenil tak, že o odvolaní proti rozhodnutiu odporcu o inom správnom delikte navrhovateľa rozhodne orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov, a tým je v danej veci Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.

Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 70 správneho poriadku a § 247 a nasl. OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal vzhľadom na to, že im v odvolacom konaní trovy nevznikli a odporcovi okrem toho právo na náhradu trov konania neprislúcha zo zákona .

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.